

حضرت محمد (ص) از نگاه اندیشمندان غیرمسلمان

مرتضی عبدالوهابی، محقق و پژوهشگر دینی در مقاله‌ای به بازخوانی به بیان اظهارنظرهای اندیشمندان غیرمسلمان در مورد پیامبر اعظم (ص) پرداخته که گزیده‌ای از آن در ادامه آمده است:

همشهری آنلاین: مرتضی عبدالوهابی، محقق و پژوهشگر دینی در مقاله‌ای به بازخوانی به بیان اظهارنظرهای اندیشمندان غیرمسلمان در مورد پیامبر اعظم (ص) پرداخته که گزیده‌ای از آن در ادامه آمده است:

گوته

گوته، شاعر پرآوازه آلمانی پس از آشنایی با دین اسلام و پیام‌آور این آیین یگانه، قطعه شعری با عنوان «نغمه محمد (ص)» درباره پیامبر اعظم سرود. این قطعه شعر از زبان نزدیکترین خویشان پیامبر؛ یعنی حضرت علی علیه‌السلام و حضرت فاطمه (س) گفته می‌شود. گوته در شعرش همه مراحل و مقاطع دعوت رسول اکرم (ص) و راهنمایی‌اش در میان مردم را به زبان توصیف و تشبیه و نماد می‌آورد.

شعر گوته با محوریت معرفی شخصیت والای پیامبر از زبان دو دردانه تاریخ اسلام و تشیع روایت می‌شود. اما همان‌طور که این مسئله را با خواننده‌اش در میان می‌گذارد، مسیر تاریخی پیامبر و همچنین گسترش مرزهای اسلام در جهان را نیز به عنوان بخش تاریخی متن، مورد تأکید و توجه قرار می‌دهد. پایان شعر با اعتقاد و ایمان این شاعر آلمانی به معاد و جهان ازلی و همچنین یقین وی بر پیروزی رسالت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله همراه است. شاید شیفتگی و علاقه شاعر به زندگی و مذهب پیامبر است که فردی اروپایی و غربی را با آن همه تهاجم فلسفه‌های متضاد و مختلف در پیرامون خود، به مفاهیم معنوی و والای اسلام علاقه‌مند می‌سازد. قسمتی از شعر نغمه محمد (ص) در ادامه آمده است:

«بنگر بدان چشمه

همان که از کوهساران می‌جوشد

چه با طراوت و شاد

و می‌تراود به سان چشمان ستارگان آنگاه که می‌درخشند

و با ورودی پیشوا گونه و راهبر

همه چشمه‌ها را که برادر اویند

با خویش همراه می‌سازد

و در آن پایین اعماق درّه

در مقدم این رود، گل‌ها می‌رویند

و سبزه‌ها از نفسش حیات می‌یابند...» [3]

برنارد شاو

چرخ برنارد شاو، نویسنده معروف ایرلندی درباره پیامبر اکرم (ص) می‌گوید: «او را باید منجی بشریت خواند. من اعتقاد دارم که اگر مردی مثل او حاکمی در عصر جدید می‌شد، برای حل مشکلاتش از صلح و دوستی استفاده می‌کرد. او عالی‌ترین مردی بود که روی زمین پا گذاشته است. او به دین دعوت کرد. یک تمدن را پایه‌گذاری کرد. ملتی را بنا نهاد. اخلاق را نهادینه کرد. اجتماعی زنده و قدرتمند ایجاد کرد تا آموزش‌های او را به صحنه عمل آورند و دنیای تفکر و رفتار انسانی را برای همیشه و به طور کامل منقلب کرد. نام او «محمد» است. در سال 570 بعد از میلاد، در عربستان چشم به جهان گشود. رسالت خود برای دعوت به دین راستین (اسلام) را در سال چهل‌م عمر خود آغاز کرد و در شصت و سومین سال عمرش با جهان وداع گفت. در مدت کوتاه 23 سال از پیامبری‌اش به پرستش خدای یگانه رهنمون شد. وی مردم را از جنگ و نزاع‌های قبیله‌ای رهانید و به اتحاد و همبستگی ملی رسانید. او در این مدت، مردم را از هرزگی و مستی به اعتدال و پرهیزکاری، از بی‌قانونی به زندگی نظام‌مند، و از تباهی به بالاترین معیارهای تعالی اخلاقی هدایت کرد. تاریخ بشری چنین دگرگونی کامل را از جانب یک شخص یا در مکان دیگر قبل از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله یا پس از او نشناخته است. تصور همه این عجایب باور نکردنی در طی این دو دهه نخست است».[4]

گاندی

گاندی، رهبر فقید هند در کتاب «هند جدید» در مورد شخصیت محمد (ص) می‌گوید: «جالب است بدانید که بهترین کسی که امروزه بدون هیچ چون و چرایی، در قلب میلیون‌ها انسان جا گرفته، «محمد» است. از اینجا من متقاعد شده‌ام که این شمشیر نبود که در آن روزها مردم زیادی را تسلیم اسلام کرد. «محمد» سخت ساده زیست بود. مثل دیگر پیامبران متقی بود. به شدت امانتدار بود. از خودگذشتگی شدید نسبت به دوستان و پیروان، جسارت، بی‌باکی و توکل مطلق به خدا در رسالت شخصی، از ویژگی‌های محمد (ص) بود. قبل از این ویژگی‌ها او به هیچ وجه از شمشیر برای برداشتن سدهای جلوی راه خود استفاده نمی‌کرد».[5]

لامارتین

لامارتین مورخ مشهور می‌گوید: «اگر بزرگی هدف، کم بودن ابزار و رسیدن به نتایج شگفت‌انگیز، سه محور سنجش هوش بشری باشد، چه کسی ادعای مقایسه بزرگ مردان تاریخ کنونی را با «محمد» دارد؟ نام‌آورترین مردمان فقط ارتش، قوانین و فرمانروایی‌ها را ایجاد کرده‌اند. اگر نگوییم آنچه بنیاد نهاده‌اند، چیزی نیست، باید گفت: چیزی بیشتر از قدرت مادی که غالباً در چشم به هم زدن فرو می‌پاشد، ایجاد نکرده‌اند.

این مرد نه فقط ارتش‌ها، قوانین، فرمانروایی، مردمان و سلسله‌ها، بلکه میلیون‌ها نفر؛ یعنی یک سوم از ساکنان این جهان و حتی بیشتر از آن را حرکت داد. او پرستشگاه‌ها، خدایان، ادیان، عقاید، اندیشه‌ها و نفوس را متحول کرد. صبر او در پیروزی، بلند همتی او که تماماً در جهت یک عقیده بود، نه نوعی تلاش برای فرمانروایی، نمازهای بی‌نهایت او، زمزمه‌های سری او با خدا، مرگ او و پیروزی او بعد از مرگ، نشانه ایمانی راسخ است. محمد (ص) یک معلم مذهبی، یک مصلح اجتماعی، یک رهبر اخلاقی معنوی، تجسم بزرگ اجرایی کردن امور، دوستی با وفا، همنشینی زیبا، شوهری علاقه مند و پدری با محبت بود. همه را با هم داشت. مرد دیگری در تاریخ نیست که در هر کدام از این جنبه‌های مختلف زندگی، بر او برتری یابد یا با او برابری کند. فقط آن شخصیت نوع دوست بود که چنین کمالات باورنکردنی را در خود جمع کرده بود».[6]

آرمسترانگ

خانم کارن آرمسترانگ، از صاحب‌نظران غیر مسلمان وین است. پس از یازده سپتامبر 2002 م. در مورد زندگی پیامبر اسلام، کتابی نوشت که در ردیف پرفروش‌ترین کتاب‌های سال آمریکا و اروپا قرار گرفت. انگیزه اصلی او در نوشتن کتاب مذکور، دفاع از اسلام و روشن کردن ذهن مسیحیان غربی به پیامبر اسلام بود. او در مقدمه کتابش چنین نوشته است:

«بیشتر هم پیامبر صرف جلوگیری از برخوردهای وحشیانه گردید؛ زیرا لغت اسلام که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است، از ریشه «سلام» به معنای «صلح» گرفته شده است. محمد (ص) مرد جهاد بود، ولی یک صلح‌طلب واقعی هم بود؛ زیرا جان و اعتقاد نزدیکترین یاران خود را در جریان صلح با مکه به گرو گذاشت تا این اتحاد بدون خونریزی به انجام رسد. او به جای خونریزی و قتل عام، در فکر مذاکره و صلح بود. آگاهی از داستان واقعی زندگی حضرت محمد (ص) در این مقطع خطرناک تاریخ بشری، لازم است و نباید اجازه داد که متعصبین خیره سر با تحریف زندگی پیامبر به نفع خود از آن استفاده کنند. انسان غربی معاصر از داستان زندگی آن حضرت، مسائل بسیار مهم‌تری را برای هدایت خود در این دنیای متغیر باید بیاموزد».[7]

ویل دورانت: محمد، پیغمبری بزرگ و موحدی کامل بود که مانند نداشت و برای اصلاح بشر مبعوث شد.

کارل ماکس: حقیقت انکارناپذیر این است که محمد مبعوث شد تا رسالتی را که خلاصه رسالات سابق و مافوق آنها بود، برای عالم بیاورد.

الکساندر دوما: محمد، معجزه شرق بود؛ زیرا دینش دارای آموزه‌های بزرگی بود. اخلاقش برجسته بود و رفتاری پسندیده داشت.

آلفرد گیوم: محمد، یکی از عظیم‌ترین شخصیت‌های تاریخی است که در ایمان به وجود خدای یگانه غرق شده بود.

لئو تولستوی: شکی نیست که محمد از مردان بزرگ و مصلحانی است که به حقیقت خدمت بزرگی به بشر کرده است.

واشنگتن ایروینگ: او سریع الانتقال و دارای حافظه قوی، دیدی بلند و استعدادی سرشار بود.

ژان ژاک روسو: حضرت محمد، پیامبر اسلام، نظریه بهتری داشت و توانست سیستم سیاسی خود را به خوبی متحد سازد.[8]

پی نوشت‌ها:

[1]. محمد در اروپا، مینو صمیمی، مترجم: عباس مهریویا، انتشارات مؤسسه اطلاعات.

[2]. پیامبر اعظم (ص) در ایینه گفتار اندیشمندان غیر مسلمان، محمد کاظم جعفر زاده فیروزآبادی، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما.

[3]. ویژه نامه پیامبر اعظم (ص)، مؤسسه فرهنگی قدس، مهدی نصیری، ص 61.

[4]. ماهنامه سیاحت غرب، ش 38، پیامبر اعظم از نگاه متفکران غربی، حسین پاشا.

[5]. همان.

[6]. همان.

[7]. زندگی نامه پیامبر اسلام، کارن آرمسترانگ، مترجم: کیانوش حشمتی، انتشارات حکمت

8. پیامبر اعظم در ایینه گفتار اندیشمندان غیر مسلمان.

منبع: پایگاه اطلاع رسانی استاد حسین انصاریان